

OFFICIEEL GEDEBLTE.

Uit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 15den december 1829 no. 19.)

IN NAAM DES KONINGS.

Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

De missive van den Luitenant Gouverneur Generaal van Batavia, d. d. 20 december 1829 no. 1921, daarbij, met de conclusie en het advies der Regering, aanbiedende eene missive van de Generale Directie van Financien, de dato 20 december jl. no. 919, ten geleide eener missive van den Gouverneur van 's Lands Middelen en Domeinen, houdende oordeeling van de redenen, die zoo wel hem als den Gouverneur van Batavia, doen adviseren, om aan eene vergoeding van po en topho spelen, verre de voorkeur te geven, boven het uitreiken van licentien voor dezelve, en de door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij deszelfs missive aan den Generale Directie van Financien aangeboden concept voorwaarden voor de pacht der toptafels of de po en topho en andere spelen te Batavia.

De vermerking nemende, dat zoo al door eene vergoeding van de po en topho spelen, vaste en geregelde inkomsten aan den lande verzekerd worden, zulks tevens een gelegenheid aanbiedt, om, de vele misbruiken welke gemaakt worden te weren, en beter de plaatsen te bepalen, waar die spelen, buiten de vereischte autorisatie, plaats vinden, vermits het belang van den pachter is, om niet minder dan de politie het clandestien spelen tegentegaan, en er alzoo als het ware eene toezichtzaamheid in deze wordt uitgeoefend.

Wegende het zoo het toestaan van po en topho spelen, als een noodzakelijk kwaad moet worden aangezien, ook daarom en meer op het bestuur de verplichting berust, om alle zoodanige middelen aantewenden, door dat kwaad zoo veel mogelijk kan worden gered, ter bereiking van welk oogmerk de verpachting van die spelen een gunstiger gelegenheid, dan het uitreiken van licentien, gelijk tot dus verre heeft plaats geschied, schijnt aanbieden.

Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen, dat de po en topho en andere spelen te Batavia, zullen worden verpacht, integraal met de inkomsten januarij aanstaande, op de navolgende

VOORWAARDEN voor de Pacht der Toptafels, of de Po en Topho, en andere spelen te Batavia.

1. De pachter heeft het uitsluitend recht, om in het district der stad en ommelanden van Batavia, hieronder te noemen plaatsen, po en topho en andere spelen te laten spelen.
2. In het district der stad, zullen geene andere plaatsen mogen worden opgericht, dan op de navolgende plaatsen, te weten:
Bazaar borrong.
Buiten de voormalige Utrechtsche poort, (die vroeger Paggerman.)
Ankeé.
Patoekan.
Bazaar pisang (pisang passer.)
Djambatan batoe (voorree.)
Tongkangnia.
Petak baroe.
Bazaar lama (in de Chineesche kamp.)
Kliting (digt bij de patékon.)
Djelakim.
Passar piento ketjiel (bazaar buiten de Diestpoort) en de ommelanden van Batavia, op alle geprivilegieerde particuliere bazaars onder uitdrukkelijke bevestiging, dat geene toptafels zullen mogen worden gehouden op:
De oude bazaar van Weltevreden.

2°. 's Gouvernements bazaar te Weltevreden (passe baroe.)

3°. 's Gouvernements bazaar op Molenvliet (passe kantoor baroe.)

4°. De bazaar op Tanabang.
en zulks op verbeurte der boete bij art. 10 bepaald.

art. 3. De topbanen in het district der stad zullen moeten gehouden worden voor aan de straten en wegen openlijk en geheel en al toegankelijk, zonder dat voor de deuren of vensters der gebouwen, eenige gordijnen, matten of iets anders gehangen, geslagen of gezet, veel minder door houten deuren, blinden of eenige andere sluitingen gesloten worden, waardoor zoude kunnen belet worden het toppen van buitenshuis te zien, op verbeurte eener geldboete van vijftig tot vijf honderd gulden, door den pachter iedere reize te betalen.

De toptafels op de bazaars zullen moeten gehouden worden in niet meer dan in eene van alle kanten opene loods, vóór of naast de kongsie van elken bazaar; zullende de pachter daarvoor aan den potia of bazaar houder maandelijks moeten uitbetalen eene som van vijftig gulden en bovendien voor het behoorlijk onderhoud van die loods moeten zorg dragen.

art. 4. De potia of bazaarhouder zal den pachter in het houden der topbaan niet hinderlijk mogen zijn, veel minder hem zulks beletten, op verbeurte eener geldboete van f 100 tot f 500.

art. 5. Aan deze toptafels zullen de volgende van onds gebruikelijke chinesche spelen worden toegelaten, als:

- a. Het spel met kleine dobbelsteenen, op zes kanten bespikkeld van 1 tot 6.
- b. Het spel wangtjoe gespeeld wordende met zes steenen.
- c. Top, tjouwkwou, lamtjinking, met drie steenen.
- d. Het spel topho (tauw kauw), met één steen.
- e. Met een tolletje, mede op zes kanten bespikkeld van 1 tot 6, draayende op een schotelkje.
- f. Het spel ponghouw, met 75 en 60 kaarten.
- g. Kanhouw en samitjok, met 60 kaarten.
- h. Pan a ping, met 84 kaarten.
- i. Paktjoe, met een koperen pitje, paktjo met drie pitjes en mertoa, met 120 pitjes.
- k. Pengho-paj en samkiok-paj, met kaarten.
- l. 15, 21 en 31, met Nederlandsche speelkaarten.

art. 6. Geene andere spelen dan de hierboven gemelden, zullen op de toptafels worden toegelaten, ook zal men met geene dobbelsteenen, die slechts aan vier zijden bespikkeld zijn, mogen spelen, alles op verbeurte eener geldboete van f 100 tot f 1000; wordende het desniettemin aan het plaatselijk bestuur overgelaten, om bij bijzondere gelegenheden en ook voór een langer of korter tijdstip dan bij art. 7 is bepaald, zoodanige andere, onder de in deze geoorloofde, niet begrepen spelen, toestaan, als hetzelfde geraden zal oordeelen.

art. 7. De topbanen zullen onder welk voorwendsel ook, niet eerder mogen geopend worden, dan des ochtends te 6 ure, en niet langer mogen openblijven dan tot des avonds 12 ure, op verbeurte eener geldboete van 100 tot 500 gulden voor elke overtreding.

Het plaatselijk bestuur zal nochtans de bevoegdheid hebben, om op verzoek van den pachter, in bijzondere omstandigheden en bij bijzondere gelegenheden, den tijd tot spelen te verlengen.

art. 8. Bjaaldien de pachter belang heeft, om bij bijzondere gelegenheden zoo wel bij dag als bij nacht, op andere plaatsen dan bij art. 3 en met andere spelen dan bij art. 4 vermeld zijn, te laten spelen, zal hij zulks aan het plaatselijk bestuur moeten verzoeken; hetwelk de bevoegdheid heeft, om deszelfs verzoek te testaan dan wel te weigeren.

art. 9. De pachter heeft het recht om na bekomen vergunning der plaatselijke autoriteit van ter goede naam en faam staande particuliere chinesche personen, verloofte te geven, tot het spelen in hante huizen of woningen; zullende laatstgemelden zich daaromtrent met den pachter moeten verstaan, en deze zulks niet willems toelaten, dan wel voor de vergunning te veel geld eischende, zal hierin door het plaatselijk bestuur naar gelang der zaak en der omstandigheden worden gediscreetende en de pachter gehouden zijn zich daaraan te onderwerpen.

achter zoodanige particuliere spelen toelatende, zonder verkregen consent der plaatselijke autoriteit, zal eene boete van / 300 tot / 1000 verbeuren.

art. 10. Alle topbanen pho en topho of andere kaart- en dobbelspelen, op andere plaatsen of door andere personen gehouden of gespeeld wordende, dan die welke volgens de bovenstaande artikelen geadmitteerd of toegelaten zijn, ofte wel daartoe speciale vergunning van de plaatselijke autoriteit en van den pachter hebben erlangd, zullen worden verklaard onwettig te zijn; en bijaldien de landestienne toptafels gehouden worden door of van wege, ofte wel met voorkeenis van den pachter, zal hij verbeuren eene geldboete van / 1000 voor elke overtreding; terwijl ook alle andere personen die spelen laten of toptafels houden, zonder daartoe ingevolge de bovenstaande artikelen gerechtigd te zijn, eene boete van / 200 tot / 1000 zullen incurreren; zullende bovendien allen die aan het spel hebben deel genomen, eene boete van / 25 tot / 200 worden opgelegd.

Onder de bij dit artikel bedoelde verboden spelen, zijn almede begrepen, het gewone kaartspel, hetzij met chineesche of Nederlandsche kaarten, en alle andere spelen, waarbij om geld, op hoedanige wijze dan ook, en waar het ook zij, gespeeld wordt.

art. 11. De pachter zal moeten zorgdragen, dat in de dobbelkitten alleen chineesche mans personen, den vollen ouderdom van ten minsten zestien jaren bereikt hebbende, worden toegelaten; zoo dat buiten hen, niemand, van welken stand of natie hij ook zijn moge (zelfs niet eens chineesche vrouwen of dochters met toestemming hunner echtgenooten of ouders) aan de pho en topho of andere gespeeld wordende spelen mogen deelnemen, alles op verbeurte eener boete van / 200 tot / 1000, door den pachter te voldoen, voor iederen persoon, die tegen den geest en den duidelijken letter van dit artikel zal hebben gehandeld, mitsgaders onder terug betaling van het door hen verloren geld. Inlanders en daarmede gelijkstaande natien bevonden wordende te spelen, zullen verbeuren eene geldboete van / 25 tot / 200; terwijl de lijfeigenen, die daaraan schuldig worden bevonden, gevoeliglijk zullen gecorrigeerd worden. Ingeval echter niet voldoende gebleken is dat zij aan eenig spel hebben deelgenomen, maar nogtans binnen den omtrek der topbaan zijn gevonden, zullen zoo wel vrije inlanders als lijfeigenen met blok arrest worden gestraft, en in dat geval de pachter voor iedere bij de toptafels gevonden wordende niet spelende inlander of slaaf, eene boete van / 100 verbeuren.

art. 12. Om het spelen voor lijfeigenen, inlanders en andere daarmede gelijkstaande natien, met zoo veel te meerder kracht te kunnen beletten en tegen te gaan, zullen de officieren en dienaren der justitie en politie, de vrije onchristen inlanders en slaven, die in de topbanen gevonden worden, het zij daar al of niet spelende, niet alleen op eigen gezag uit dezelve kunnen halen of doen halen, maar de dienaren der justitie en politie zullen in dat geval, zelfs ten allen tijde gehouden zijn, aan het verzoek van de lijfheeren, lijf vrouwen en andere daarbij belanghebbende personen, onverwijld te voldoen, zonder dat het noodig zijn zal, daartoe alvorens van den officier van justitie of van de plaatselijke autoriteit verlof te hebben gevraagd en bekomen.

art. 13. Bij elke topbaan zal van wege het plaatselijk bestuur, een of meerdere politie dienaren naar gelang der omstandigheden geplaatst worden, ten einde aldaar de rust en goede orde te handhaven; zullende de pachter gehouden zijn om aan ieder derzelve, gedurende een etmaal, eene gulden te betalen en hun daarenboven te voeden.

art. 14. In de topbanen in de stad en voorsteden van Batavia, zal op zon- en feestdagen, gedurende de Christelijke Godsdienst oefening niet mogen gedobbeld worden, op verbeurte eener geldboete van / 25 tot / 500 voor elke overtreding.

art. 15. In de topbanen zal ook niet anders, dan tegen gereed geld gespeeld, en gevolgelyk geene goederen, koopbrieven, slaven transporten, acceptatien, bons enz., onder welk voorwendsel ook, noch in bewaring, noch in leening, noch als pand der minne aangenomen, veel minder verdobbeld mogen worden; alles op verbeurte eener geldboete van / 25 tot / 500, onverminderd nog, om in dien de beleening, of de in pand geving van eenig voorwerp, voor minder dan een honderd gulden is geschied, te verbeuren de boete bij art. 19 van de pachtvoorwaarden der pandjes-huizen bepaald.

art. 16. De pachter zal met de meeste nauwgezetheit moeten waken en doen waken, dat in deze dobbelkitten voltrekt geen amfioen geschoven, noch eenige sterke-

dranken, onder welke benaming of voorwendsel geschonken of gedronken, of dat eenig geld op spel leend worde. Ook zullen geene beschonkene gemelde dobbelkitten toegelaten worden; alles op verbeurte eener geldboete van / 25 tot / 500 voor iedere overtreding.

art. 17. De ambtenaren der justitie en politiek distrikt kommandanten, kapitein en effectieve luitenants, Chinezen, de respectieve wijkmeesters, de mandarijnen, kampongs- en dessa'shoofden, zijn elk gehouden, om te waken, dat in, op, of in de distrikten, wjken, landerijen, kampongs of geene onwettige dobbelkitten of spelen om geld worden aard ook, toegelaten worden.

Dit echter geschiedende, zijn zij verpligt daartoe kennis te geven, aan de naast aanwezige civiele autoriteit; zulks verzuimende, zullen zij vervallen in eene boete van een honderd gulden tot / 1,000 voor elke onwettige topbaan speeltafel of verzameling van spelers bevonden zal worden met hunne toelating, voorkomende weten te zijn opgerigt, te worden gehouden en spelen bijeengekomen te zijn.

art. 18. Doch bijaldien het komt te bliken, dat onder hierboven gemelde personen zelfs in de wiinst toptafels of verzameling van spelers deelt, of gedeelt zal elk hunner, hiervan overtuigd wordende, verbeuren eene geldboete van / 100 tot / 1000, en bijaldien Europeanen of gelijkstandige personen zijn, welke in verneemens dienst staan, dan wel distriktskommandanten, kapitein en effectieve luitenants der Chinezen, nog en boven worden ontzet van hunne posten. De inkomende wijkmeesters, mandors der landerijen, kampongs- en dessa'shoofden, zullen nog buiten de betaling derzelve worden ontzet van hunne bedieningen.

art. 19. Elk bewoner of hoofd, en bij ontstenting bewoners, elk eigenaar, die zijn huis, schuur, tuin of erf, willens of wetens, heeft afgestaan, geleend, gehuurd, (hetzij hij daarvoor al dan niet belooning heeft ontvangen) om aldaar pho en topho en andere spelen om geld te laten spelen, zonder dat, indien de partikuliere personen zijn, het daartoe benoedigd door de plaatselijke autoriteit en den pachter zal verleend, en voor zoo verre het den pachter zelve met zijn zinnen, die op eene andere plaats, dan hem bij deze voorwaarden is toegestaan, mogt laten spelen, zonder dat het noodige verlof te hebben bekomen, zal ieder van hen, die een bewoner of eigenaar, voor de eerste maal, in overtreding bevonden wordt, verbeuren eene boete van / 100 tot / 500.

Doch bijaldien hij bij eene tweede keer zich aan zelve overtreding schuldig maakt, zal hij vervallen in eene dubbele boete, en voor de derde en volgende overtreding, zoo het Europeanen of gelijkstandige personen zijn, met bannissement uit de eilanden Java en Madura den tijd van ten minste een, en ten hoogste tien jaren, en zoo het Inlanders, Chinezen, Mooren, Arabieren of onchristen van andere indische volken zijn, wordt gestraft met kettingarbeid, voor den tijd van ten minste een, en ten hoogste tien jaren, door den rechter te bepalen, onverminderd de dubbele geldboete, door den veroordeelde personen afzonderlijk te voldoen.

art. 20. De ambtenaren der politie zoo wel, als bijzonder de pachter, zullen behoorlyk moeten waken, dat in de topbanen met geene valsche steenen, kaarten, dan wel op eene andere wijze, hetzij door bedrog, of hoedanig zulks ook zoude mogen of kan zijn, valsch gespeeld worde, op straffe dat de pachter zal verbeuren eene boete van / 1000 tot / 500, onverminderd de criminele vervolging, wegens het gebruik van falsiteit, tegen den geneen te institueren welke tafel houdt en buiten weten van den pachter met valsche steenen of kaarten heeft doen spelen; en de houder der toptafel daarentegen kan aantoonen dat dit valsch spelen op last en met voorkennis van den pachter z-lven is geschied, zal de zoo evengenoemde criminele actie tegen den pachter geinstitueerd worden en ander met terug betaling der aldus ontstolene geld.

art. 21. Die opzettelyk eenig beletzel of stoornis moer of anderzins gedurende het spel veroorzaakt brengt, zal telkens gestraft worden met eene boete van / 25 tot / 500.

art. 22. Alle schulden en vorderingen (van welke die ook zijn mogen) voortgesproten door het gebruik van krediet bij of gedurende het spel, alware het ook op andere wijze eene notarieele schuldbekentenis gepasseerd is, en dit geld door andere personen, bij het spel eens geïnteresserd, voorgeschoten ware, zullen als onaanmerkt, en daarop geen regt mogen worden

23. Tot de aangifte van gepleegde overtredingen, dan wel wegens verzuimde aanvraag ter be-
eener vergunning, om ook op andere plaatsen en
dan de vastgestelde te laten spelen, wordt elk en
gelijk, wie hij ook zijn moge, mits deze speciaal ge-
ficeerd en geautoriseerd.

mettemin, worden tot de aangifte, en het naauw-
letten op de overtredingen dezer pachtvoorwaar-
in het bijzonder uitgenoodigd en gelast, de Proku-
Generaal, de Hoofd-Baljuw en Baljuw van Batavia,
de alle officieren der justitie en derzelve suppoosten,
hoofden der inlandische en chinesishe natie, en eijn-
alle dienaren der justitie en politie, wijkmeesters,
hoors, kamongs- en dessa'shoofden, ieder voor zoo
hem zulks aangaat.

24. Al de boeten bij deze pachtvoorwaarden vast-
zullen worden verdeeld als volgt: $\frac{1}{3}$ gedeelte ten
van het Gouvernement en van den officier van
welke tot beboeting of verbeurd verklaring pro-
in gelijke deelen; $\frac{1}{2}$ ten behoeve van den pachter
brenger in gelijke deelen; zullende het laatste $\frac{1}{3}$ ko-
voordeele van het chinesishe hospitaal.

25. De pachter zal zich overigens moeten gedra-
mar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre
bij deze geene andere wijziging gegeven is.

arresteerd:
BUITENZORG, den 7den december 1829.
De Minister van Staat, Kommissaris
Generaal over Nederlandsch Indie.
LE. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

port van Zijne Excellentie den Luitenant Gouver-
Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister
Staat, Kommissaris Generaal.

MAGELLANG, den 8den december 1829.

zijn rapport van den 5den dezer vermeldde ik het
men van den majoor Buschkens, kommandant der
mobile kolonne om naar Sokka terugtekeeren.
een later ingekomen schrijven van dien hoofd-officier,
aan den kolonel Cleerens, waarvan ik de eer heb
vens een afschrift overteleggen, blijkt, dat zijn Edede-
ere en betere rensenementen aangaande de schuil-
den der voornaamste nog overblijvende vijandelijke
en bekomen hebbende, zijnen terugmarsch naar Sokka
naar heeft ingerigt, hetgeen hem de verzekering heeft
dat de vijand zich te Kedong Pane opgehouden,
zijne vlucht genomen heeft; zullende hij
veerenskomstig zijne verdere bewegingen inrigten, om
te ondersteunen en daarmede in verband te hande-
de kapitein Renia van Nauta, kommandant der 6de
le kolonne, de noodige bevelen heeft ontvangen.
gens eene nog nader ingekomen tijding had de majoor
Buschkens den 4den dezer nog niet vernomen, waar de
en der munitelingen na het verlaten van Kedong Pane
verscholen houden.

heb bij deze gelegenheid de eer Uwe Excellentie te
en, dat volgens rapport van den kolonel Cleerens,
den 6den dezer, in de Bageleen in onderwerping zijn.

Klar de Pattij Resso Prodjo (vader van den vijan-
delijken Bassa Djojo Sendirgo.)
Rongo Resso Perdoppo en
Lugeben Soero Wikromo.
De Luitenant Gouverneur Generaal,
DE KOCK.

port van den Majoor, Kommandant der mobiele
kolonne no. 8, aan den Kolonel Adjutant, Kom-
mandant der troepen in de Bageleen en Banjoemaas.
SOKKA, den 2den december 1829.

sedert 18 dagen aanhoudend het moeijlijkste gebergte
ben doorkruist zoo als ik de eer had U gestr. van
tot tijd te berigten, ben ik heden van Kedang Pane
mij vroeger onbekende schuilplaats ten n. o. van Ka-
pan, naar herwaarts teruggekeerd, om mijn vermoed
nemen rust te geven, en verder naar gelang der in-
sende tijdingen te werk te gaan.
an Pedjatim had ik de eer U E. den 30sten novem-
ber onder no. 520, mijn voornemen te melden, om her-
terug te keeren; in den nacht echter ontving ik de
berigting, dat hoofden en een aantal munitelingen reeds
de dagen te Kedang Pane genesteld waren, hetwelk
endeels overeenstemde met de tijdingen mij den 28sten
november door den majoor Michiels gegeven. Ik mar-
cheerde daarom gisteren morgen van Penimbon, Worow-
arie en Kadjaran oostwaarts, en bereikte eindelijk
het allermoeijlijkst klimmen, in eene kloof, waar 10

man, honderden konden tegenhouden; de kleine de
Kedang Pena, geheel verlaten; doch de bliken dr-
gende van het verblijf van een troep (zonder paarden
niet tot het dessa's volk behoorende.

Ik deed alle moeite, om eenige inwoners magtig te we-
den, doch te vergeefs; echter viel mij een jongeling
handen, wiens voorkomen en taal aantoonde, dat
tot het gevolg van eenig hoofd moest behooren, ik kon
de door beloften noch bedreigingen iets van hem vernemen.

In den nacht en regen gelukte het mij eenen inwon-
uit eene gaga te doen oplichten; hij verhaalde, dat
mijne aannadering, eenige hoofden, en omtrent 50 m
gevolg, noordwaarts over het hoogste gebergte getrokk
waren; en dat één der hoofden zwaar ziek was, doch we-
gens de onmogelijkheid om iets te dragen, door twee
man was geleid geworden.

Ik liet den gemelden jongeling voorbrengen, de inwon-
erkende hem terstond als Panakawan, en daar hij thar
bekend was, verhaalde hij mij dat de hoofden, welke Ke-
dang Pane verlaten hadden, waren Danoe Koesoemo
de jonge Diepo Negoro, Merto Negoro, Gando Ko-
soemo en Rassols tot wien hij behoorde, dat elk de
gemelde groote hoofden 4, 5 of 6 man gevolg had, de
Merto Negoro, den 17den november bij de affaire es-
schot door het been heeft bekomen, en Diepo Negoro
aan wien het genomen rood zijden vaandel behoorde
door een val van eene hoogte, eene contusie aan de
schouder heeft; deze hoofden hadden hunne laatste twee
paarden in de wildernis verloren, waar die, door tijgen
waren weggenomen.

Danoe Koesoemo had nog zilvergeld, en betaalde toe-
40 centen de bekang rijst; Merto Negoro, had een goul-
den kris verkocht om rijst en geneesmiddelen te bekomen;
Diepo Negoro klaagde over zijnen vader, die in een
bosch-boom-panjer schuilde, en reeds lang niets van
zich liet hooren; hij wenschte oostwaarts te zijn, om me-
Sentot in correspondentie te komen, en zich te onder-
werpen; Gando Koesoemo hield zich bij genoemde hoof-
den op, omdat zekere Eskadirana (ingebeij te Renne
Djati Negara te huis behoorende), westwaarts bleef
om zich aan Siendo Negoro te onderwerpen. Dit alles
is het resultaat, van discoursen tusschen de onderschei-
dene Panakawangs; doch ik geloof, dat het eene
getrouwe schildery is, van de positie, waarin zich de
voornaamste hoofden bevinden. Ik heb Kedang Pane
na den gevangen inwoner naar de Gaga's gezonden te
hebben, om de bevolking te huis te roepen, en na dat
de door mij bepaalde tijd vruchteloos voorbijgegaan was
opgeofferd, om dat deszelfs positie zoodanig is, dat ik
nimmer hoop, weder verplicht te zijn, derwaarts te gaan.

Om intusschen de gemelde hoofden, door rust, niet
weder tot zich te doen komen, zend ik morgen weder
een detachement naar Worowarie (Kadjoran) in obser-
vatie, en zal denkelijk in een paar dagen met een ander
over Kedjewang of wel over Penoengalan, weder in
het gebergte dringen.

Uwedg. vergeve mij de uitgebreidheid dezes, welke ik
niet geheel onbelangrijk oordeel.

De majoor kommandant der mobiele kolonne no. 8
(Was Get.) BUSCHKENS.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

In het Journal d'Anvers, van den 25sten augustus jl.
lezen wij het volgende omtrent den OORLOG IN TURKIEN.

CONSTANTINOPOL, den 25sten july.

De toestand van de Porte wordt van dag tot dag hagchelij-
ker; indien de Sultan naar geen reden wil luisteren en niet in
de vrede bewilligt, kan hij alleen door een wonder worden gered.
De troepen beginnen het vertrouwen te verliezen en de geest
van oproer openbaart zich reeds onder verscheidene korpsen;
het 2de bataillon bombardiers is ten eenenmale oproerig ge-
worden, en heeft geweigerd tegen den vijand te marcheren.
Diergelijke tooneelen hebben ook te Widdin plaats gehad, wer-
waarts de pacha zich met 15,000 albarzen heeft begeven. Men
zegt dat de Russische colonnes slechts zes dag reizen van An-
drinopel zijn verwijderd, en dat de ijver waarmede men al-
de uit Asia komende troepen op de tweede stad van het Kei-
zerrijk dirigeert, het dringend gevaar doet zien. Onderschei-
dene aanzienlijke huisgezinnen hebben Andrinopel reeds verlaten
en zijn naar herwaarts gekomen.

In Asia staan de zaken ook slecht. De inname der vesting
van Wan door verraad der Armenische Schismatiëken heeft voor
de ondernemingen der Russen een ruim yeld geopend. Deze
plaats de voornaamste zetel geweest zijnde van de Arme-
niërs, zoo zou de Porte zich, wellicht binnen kort kunnen
beklagen, van de zoo getrouwe als vijtjige Katholieke Arme-
niërs, op de aanklagte van eerstgemelde trouweloze sekta, te

open vervolg. De verschijning van een russisch eskader den ingang der Bosphorus heeft veel verslagenheid te weeg gebracht, vooral uit hoofde de Turksche oorlogschepen in plaats van tot verdediging zich voortebereiden, naar het binnenste der haven zijn teruggetrokken. Het schijnt dat de wind niet komen gunstig was en de Russische admiraal een voordeeliger oogenblik afwachte, om een einde te maken aan de onzekerheid, waarin de ongelukkige inwoners der hoofdstad zich bevinden. Wat zal er van de Franken worden indien de Russische bevelhebbers er toekomen om Constantinopolen aantevalen! order op order is naar Azia afgezonden geworden, ten einde de achterhoeden zich naar Europa op marsch begeven.

Het journaal van *Augsburg* van den 17den augustus behelst de navolgende:

Wij ontvangen op het oogenblik door een zeer zeker Kanaal een belangrijke tijding, dat de Russische armée zich aan gene zijde van den *Balkan* bevindt; dat de generaal *Diebitsch*, zich vereenigd heeft met de troepen in het zuiden van *Bougas* ontscheept, en dat hij vervolgens den vijand tot bij *Kirkilissa*, op afstands van 80 fransche mijlen van *Constantinopolen*, heeft vervolgd. Te dier plaatse is een groote slag geleverd, welke het lot van het Turksche leger volkomen heeft beslist. Niets oederhoudt de verdere opmarsch van de Russische armée. De divan blijft niéttegenstaande deze nederlaag volharden in zijne weigering om tot eene bevrediging toe te treden; men verwacht met het grootste ongeduld de bijzonderheden van deze belangrijke gebeurtenis en de ontknooping van het spel.

Van den 15den (maar van een anderen correspondent.)

Wij vernemen op het oogenblik van goeder hand dat in den morgen van den 12den de Russische Ambassadeur te Weenen, de officieele tijding had ontvangen, dat de generaal *Diebitsch*, na zich te hebben vereenigd met de legerkorpsen in de haven van *Sizebeli* ontscheept, het *Ottomane* leger in een' grooten veldslag nabij *Kirkilissa* geleverd, totaal heeft verslagen en verstrooid. Het lot der hoofdstad moet op dit oogenblik worden beslist. De eerstkomende post van Weenen, zal ons de verdere tijdingen mede brengen.

Wij hebben opgemerkt, dat de tijdingen van Weenen en Frankfort van dit voorval niét spreken op eene wijze, waaruit men van de zijde van den Russischen generaal een van die snelle bewegingen zou kunnen veronderstellen, aan welke Napoleon, de kans van den oorlog gewoon was te onderwerpen. Doch de inneming van *Andrinopel* schijnt zeker te zijn en deze veldtocht zal, zoo wij reeds vroeger hebben gezegd, beslissig in het voordeel der Russen eindigen.

Wij vermenen ook nog te moeten opmerken, dat *Kirkilissa* in afstande van 20, op 35 mijlen afstand van *Constantinopolen* is gelegen.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, den 4den juli jl.)

Gisteren ochtend zijn depeches van Lord *Haytersburg* uit *Petersburg* ontvangen; zij zijn van den 17den Juni gedagteekend. Destijds was (overeenkomstig eene aanteekening van den *Courier*) de tijding der jongste gevechten in die hoofdstad nog niet ontvangen, maar men had er berigt dat de strijke, die in de vorstendommen heerschte, inderdaad de best was, en dien ten gevolge was het cordon langs den *Dniester* weder getrokken, doch ondanks deze voorzorg was men te *Odessa* zeer ongerust.

Sedert eenigen tijd ontvangt de *Courier* bijzondere berichten uit de streken ten noorden van den *Donan*. Volgens brieven van *Bucharest*, door hem vermeld, is die stad den 8sten Juni, voor den tijd der eerstvolgende dertig dagen, gesloten geworden. Niemand mag zonder verlof zijn huis verlaten; de verkoop van levensbehoefden is in de onderscheidene wijken verdeeld, en ieder die zich ongesteld gevoelt, moet daarvan oogenblikkelijk aangifte doen aan den ingestelden raad van gezondheid. Naar de grenzen van *Zevenbergen* was eene commissie gezonden; om bij de *Oostenrijkers* levensmiddelen op te koopen.

Zoo welk de *Courier* als de *Times* blijven, sedert de ontvangst der nadere Russische bulletins, aanteekeningen maken over den slag tusschen Generaal *Diebitsch* en den Grootvizier. Zij laken laatgemelden ten uiterste, dat hij zich zoo onvoorzigtig heeft laten verrassen, en het den vijand mogelijk gemaakt heeft hem in den rug te komen. Maar zij beweren dat de Russen eenmaal geslaagd zijnde om zich tusschen den Grootvizier en *Schumla* te plaatsen, niets dan de voorbeeldigste moed en de krijgshaftigste volharding der huns legers heeft kunnen verhoeden, en te weeg brengen dat het grootste gedeelte van hetzelfde zich binnen *Schumla* gered heeft.

Morgen is de dag, op welken men gewoon is het tweede kwartaal der staats-inkomsten op te maken. Voorlopig zegt de *Courier* van den eersten; dat er niét, gelijk men had pogen te verspreiden, eene vermindering, maar eene kleine vermeerdering van inkomst zijn zal, vergeleken met hetzelfde kwartaal in 1826.

den 11den juli jl.

Men spreekt van het zenden van vier regimenten naar *Kanada* en van het weigeren van Z. M. den Koning der Nederlanden, om als scheidsman in het geschil met de Verenigde Staten, wegens de grenzen, op te treden, doch een en ander wordt als een louter gerucht voorgedragen.

FRANKRIJK.

PARIS, den 12den juli jl.

Men heeft hier ter stede ontdekt en in beslag genomen eene

geheime boekdrukkerij op welke de verboden gezantsberanger, het gedicht *le Fils de l'Homme*, en andere lijke voortbrengselen gedrukt werden.

Men meldt bij herhaling, dat de Keizer van *Brassilie* de derde dochter van wijlen prins *Eugene* ten huwelijk doen vragen, en dat de heer *d'Oliveira* dezer dagen toestemming van haren oom, den tegenwoordigen monarch, te hebben erlangd, uit *Munchen* komende *London* bestemd, deze stad is gepasseerd.

Bij de beraadslaging van de wet op het buitengewoon voor het loopend jaar 1829 is nog veel gesproken over de magt. De gedeputeerde *Lamarque*, een generaal uit de militaire school, heeft zich zeer genegen getoond, om op te doen, ten einde de zeemagt van den Staat op een te brengen, op welke zij zich met vrucht tegen die des schen zoude kunnen meten; hij heeft in zeker opzigt dat zulks met de gewone middelen zeer moeilijk zoude maar zijne hoop gevestigd op de uitvinding der stoom als strekkende om, met eene doelmatige aanwending, overwigt der Engelsche ter zee een einde te maken.

C. Dupin, welke, gelijk bekend is, bij de zeedienst is geweest, heeft gemeend, dat men de diensten der stoom veel te hoog schatte; — dat men voorzeker niét te verba zijn in het verwerpen van nieuwe uitvindingen en ver gen, maar dat men eerst tot eene zekere hoogte de onder behoorde te raadplegen; — dat de engelsche admiraliteit nog zoo weinig belang hechte aan stoomboten, ten oorlog dat zij er niét eene van bezat; dat daarentegen de marine er zeven op stapel had doen zetten, en dat als nog geacht moest worden, genoeg te hebben ged.

De zeemagt van den Staat is voorts nog het onder weest van een opzettelijk betoog van den heer *de* welke de ondervinding raadplegende, er openlijk v komt, dat de fransche zeemagt nimmer in staat zal z op den duur tegen de engelsche te kampen; dat, a Frankrijk zich uitputten, om zijne zeemagt te bre de hoogte, op welke de engelsche zich thans bevi britsche admiraliteit zonder veel bezwaar hare poginge de verdubbelen, om aan haar materieel en personeel e breiding te geven, welke Frankrijk in geen geval k volgen; — en dat het mitsdien in dergelijke omstandighe ongeraden zoude zijn, om den Staat, door het onderhou eene zeemagt, te aanzienlijk, om alleen te dienen voor schermen van den handel, en te min, om zich eenm die onzer naburen te kunnen meten, te zware lasten op te meer, daar de mogelijkheid van het welgelukken een litie ter zee van onderscheidene mogendheden tegen E naar zijn inzien, onder de hersenschimmen moest geteid,

De generaal *Lamarque* heeft zich ook zeer beklagd wending, welke men aan de grieksche zaken had gegeven zijn inzien, was het alles verloren e moeite; zoo lang d niét toegaf, en zoude deze mogendheid niét toegeven, zulks met hare godsdienstige vooroordeelen en met het harer staatkunde streed. Het moeide hem, dat de fransc pen de landeigte van *Korinthe* niét waren overget om de grenzen van *Griekenland* met de daad uit te dri men tevens dien nieuwen Staat niét onafhankelijk ha klaard, en hij oordeelde, dat deze weg de eenige zou geweest, langs welken men iets van den Sultan had verkrijgen.

Hij heeft eindelijk gemeend, zich te moeten verklare de geruchten, als of men eene *coup d'état* zoude beproeven, ten einde zekere factie het verloren ge nieuw in handen te stellen; hij heeft zijn vertrou kennen gegeven, dat aan zulk een opzet niét werd g maar heeft tevens de genen willen herrineren, die keerig waren van dergelijke middelen, dat de gesoc léerde, dat de volken ook somwijlen hunne *coups* beproefden, maar dat als dan al wat bestond liet boven werd gekeerd.

Gisteren heeft men oven petitien geraadpleegd. Vier ten van zekeren *Mercier*, houdende de voordragt, beraadslagingen te hervatten over het beschuldigen v afgetreden ministerie; — om de nationale garde van P herstellen; — om het bestuur in overeenstemming te met de heerschende beginselen, dat is, om de ambt welke onder den invloed der congregatie zijn benoem ander meer vertrouwde personen te doen vervang om de wet op de heiligschennis weder in te trekke in zeker opzigt in aanteekening genomen, en naar het van reassignementen verzonden. — Eene vijfde petitie kende, dat de geestelijken, welke, als zoodanig, d zeten en mogten hooren, lasteren, of beledigen, te d niét zouden worden te regt gesteld voor den staatsraad voor den gewonen regter, is mede niét afgewezen naar den minister van justitie verzonden.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 11—schip *Mathilda*, G. A. Klomp, van Antwerpen den 11 gustus.—brik *Merkus*, J. Rough, van Timor-Koepang den 11den passagiers: de heeren H. Macklat, S. Muller, P. van Oort en Ever
Dec. 12—schip *Buitenzorg*, F. S. Perrij, van Sinkapoer den 12 yember, passagier: de heer E. J. B. Boucher.—brik *Sophia*, T. van der Steene, van Antwerpen den 20sten augustus.—Eng. schip J. Walmsley, van New-South-Wales den 21sten october.
Dec. 13—galjas *Kim Hokim*, The Tiko, van Soerabaja dep 13 veraber.

(Zie verder het bijvoegsel)

Bijvoegsel der Javase Courant.

DINGSDAG, den 15den December 1829.

Vertrokken.

- 11—brik *Foengfie*, Lim Tianko, naar Timor-Koepang.
- 12—schip *Jadul Karim*, Sech Awal Bin Saleh Bahasoem, naar Griekland.
- 13—brik *Margaretha Engelina*, A. de Bruijn, naar Rembang, passagiers: L. H. Wattendorff, mevrouw de weduwe Hardij.
- 14—schoener *The Star*, B. J. Arratoon, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

- Ms. fregat *Bellona*; korvetten *Anna Paulowna*, *Nehalensia*; roei-er-boot No. 15; schepen *Susanna*, *Faidul Karim*, *Neww Cato*, *Mabuitenzorg*; brikken *Kallemaas*, *De Hoop*, *Nawar Alie Joesoer*, *A. B. C.*, *De Onderneming*, *Merkus*, *Sophia Dorothe*; barken *Theodora*; schoeners *Laju*, *Perfente*, *Anna Geertruida*.—Eng. *Mont.*—Arab. brik *Karlo*.—Maleische brik *Srie Tanjong*.

SAMARANG.

Aangekomen.

- 7—bark *Boeroeng*, P. Lunel, van Soerabaja den 2den december, passagiers: mevrouw Isler.
- 8—bark *Regret*, C. Kerr, van Boender en Tjandio den 17den november.
- 9—Sumanapsch schip *Fathoor Rachman*, F. H. Kool, van Batavia den 10den december, passagiers: Sultan van Sumanap, Panumbahan van Pamekasan, kapitein adjudant van den sultan B. C. Franz, 2 tommongongs en zijnen gezin.

Vertrokken.

- 7—brik *Clementine*, M. Voogd, naar Batavia.
- 9—bark *Boeroeng*, P. Lunel, naar Soerabaja. — bark *Experiment*, M. Grum, naar dito, met 57 Sumanapsche hulptroepen, passagiers: kapitein de Moine en vrouw.

SOERABAJA.

Aangekomen.

- 5—schip *Margaretha*, G. Rouse, van Batavia den 21sten november, passagiers: mevrouw Depoulij en familie, de heer W. Smit. — schoener *Dolores*, C. Kemish, van dito den 24sten dito, passagier: de heer A. van de Meene.

Vertrokken.

- 7—schip *Sophia*, S. McGeorge, naar Boender.

Schepen liggende ter reede.

- Ms. korvetten *Italante*, *Komeet*, *Zwulw* brik *Nautilus*; schoeners *Windhoed*, *Brak*, *Pollux*; roei-kanonneer-booten No. 8, 10 en 18; barken *Rotterdam*, *Welvaren*, *Thalia*, *Bantjar*, *Joesoer*, *Margaretha*; stoomschepen *der Capellen*; brikken *Charlotta*, *Nederland*; schoeners *Dolphijn*, *de Vrijheid*, bark *Caroline*.

ADVERTENTIE.

Directeur Generaal van Financien, als daartoe geautoriseerd, maakt bij deze aan de gemeente bekend, dat geautoriseerd van 1°. januarij aanstaande, tot ultimo van die maand, de lands kassen op Java en Madura, geheel tegen zilveren munt verwisselbaar zullen zijn, de onder ultimo van dit jaer verschenen Coupons van verschenen renten op de certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand, en dat voorts de verwisseling van dat papier, ook op de schuldbekentnissen, voor zoo ver hetzelfde aldaar aanwezig is, zal kunnen geschieden, binnen den tijd van een maand, na dat deze bekendmaking aldaar zal zijn aangekomen; met bepaling, dat na verloop van voorsz. termijn van verwisseling, zoo wel op Java en Madura als op de buitenbezittingen, geene verwisselingen voorschreven Coupons zal gevolg nemen.

De Directeur Generaal voornd.

C. M. BAUMHAUER.

Batavia, den 15den dec. 1829.
Vrijdag den 18den december 1829, 's voormiddags 10 ure, zal ten kantore van den Directeur van 's Lands Financien en Civile Magazijnen, verpacht worden, het recht van den verkoop van zout in de afdeelingen Batavia en Buitenzorg, over het gehele jaar 1830, en zulks onder de volgende voorwaarden:

1. De verpachting zal geschieden voor de afdeelingen Batavia en Buitenzorg, hetzij gezamenlijk, hetzij elk afzonderlijk.

2. Het zout zal, van 's lands wege, aan de pachters worden afgestaan, tot f 6 per pikol, betaalbaar in de plaatselijke gangbare munt, als zij zullen verkiezen en op den tijd als bepaald is bij art. 9.

3. Het is niet geoorloofd het zout in de afdeelingen te verkoopen op andere bekende lokalen te verkoopen, bij welke meerder hoeveelheid dan van eene halve gantang zullen worden verpacht, de pachter voor elke overtreding verbeuren eene boete van f 50, hetzij deze verkoop door hem zelven, door zijn zaakgelastigde of door iemand anders mogt zijn geschied.

4. De pachter zal hij verplicht zijn, het zout aan een ieder te leveren, tegen den prijs, niet te bovengaanende acht gulden per pikol, betaalbaar in zilveren of koperen munt, naar de bepaling van den koper.

art. 4. De pachter is verplicht het zout voor een ieder verkrijgbaar te stellen, op iedere bazaar, te weten:

Bazaar Weltevreden (bahroe).	Bazaar Pondok Laboe (Simplicitas).
« « (lama)	« Tjampia.
« Buitenzorg.	« Sading of Leuwilion.
« Kantoer Baroe.	« Doerian Bahroe (Pondok Terrong).
« Tjilintjing.	« Bollang.
« Bakassie.	« Tjikadoe.
« Poeloe Gadong.	« Parang Panjang.
« Pondok Gedee.	« Parang Korret.
« Tjelingsie.	« Assam.
« Tanabang.	« Tangerang.
« Meester Cornelis.	« Tjantiga.
« Tanjong Oost.	« Grinding.
« Tanjong West.	« Maok.
« Tjemangies.	
« Tjebinong.	

blijvende het aan den pachter overgelaten, om die verkoopp plaatsen met zoo vele te vermeerderen, als hij zal goedvinden, mits daartoe vooraf aan de plaatselijke autoriteit toestemming vragende, welke deze niet zal verweigern, indien daarvoor geene wettige redenen bestaan.

De pachter zal zijne zaakgelastigden op iedere verkoopp plaats van gemelde autoriteit bekendmaken, onder verbeurte eener boete van f 25.

De op de onderscheidene bazars aanwezige verkoopp plaatsen van zout, zullen van wege den pachter moeten worden voorzien van *bordjes*, waarop duidelijk in het Nederduitsch, Maleisch en Chineesch geschilderd staat: verkoopp plaats van zout.

art 5. Het zout moet dagelijks op alle verkoopp plaatsen van des morgens 6 tot des avonds 6 uren, voor een ieder verkrijgbaar zijn, iemand in dien tusschentijd afgewezen wordende, en niet de door hem verlangde hoeveelheid zout kunnende bekomen, zal de pachter telkens voor iedere afwijzing kunnen verbeuren eene boete van f 100 naar gelang der omstandigheden.

art 6. De verkoop van zout blijft aan ieder vrij, zonder bemoeienis van den pachter mits het zout van den pachter afkomstig zij; en de pachter mag daarop geenerlei geregtigheid heffen, op verbeurte eener boete van vijfshonderd gulden.

Het is echter aan niemand geoorloofd zout te verkoopen tot hogere prijzen dan de volgende:

Voor 1 gantang (van 8 op een pikol).	f 1:—
« $\frac{1}{2}$ «	—:50
« $\frac{1}{10}$ «	—:12
« $\frac{1}{100}$ «	—:1 $\frac{1}{2}$

zullende degenen die bevonden zal worden, zout tot hogere prijzen te verkoopen of verkocht te hebben, gestraft worden met eene boete van ten hoogste f 20:— of bij onvermogen om die te betalen, met kettingsarbeid of gevangenis voor ten hoogste een maand, naar gelang dat de overtreding door een man of door eene vrouw zal zijn begaan.

Iemand zout verkoopende, hetwelk bewezen wordt, niet van den pachter afkomstig te zijn, zal worden gestraft met confiscatie van het zout en daarenboven met eene boete van f 6 per pikol.

art 7. Geen Gouvernements ambtenaren of geëmployeerden, Europeanen, Chinezen of Indiers, met eenig officieel gezag bekleed, zullen vermogen eenig aandeel in de pacht te hebben, dan wel zelve pachters of onderpachters te zijn.

art 8. De verpachting van het zout zal bij inschrijving geschieden. De ambtenaar met de uitbesteding belast zal, na dat hij voor zich zelven zal hebben kennis genomen van de onderscheidene inschrijvingen, verpachting instelling met zoodanig getal kopangs boven het hoogst ingeschreven als hij zal vermeenen te behooren, en vervolgens bij wijze van afslag aan den hoogsten mijnder, de pacht onder nadere goedkeuring van het Gouvernement toestaan, mits dezelve in zijne borgen volkomen zekerheid voor de naarkomende voorschreven voorwaarden geven, met dien verstande, dat, hij alden geval pacht niet aan een ander wordt afgestaan voor een grooter getal dan dat van den hoogsten inschrijver, deze laatste aan zijne inschrijving verbonden blijft.

De definitieve pachter zal aan den tegenwoordigen pachter Tjoeng Apeeng uitbrengen eene premie van f 150.

ende deze premie naar evenredigheid betaald worden, al dien voor ieder afdeeling een afzonderlijke pachter is toegestaan; en welke premie hem is toegezegd, om dat hij zich verbonden heeft, de pacht over het jaar 1830 te behouden tot 1,700 korangs voor Batavia en Buitenzorg, ingeval dezelve door het Gouvernement niet aan hem of anderen tot eene grootere hoeveelheid mogt worden afgestaan.

art. 9. De pachter zal het bedrag van het maandelijksche deelte der pacht, ieder maand, vóór of op den 25sten deslands-kas moeten voldoen. Om de drie manden zal hem worden afgerekend, en het meer gedebiteerde in het bepaalde minimum, door hem in 'slands-kas worden gestort. In de drie laatste maanden van den pacht, zal hij vóór of op den laatsten dag van iederen maand, zijne afrekening moeten doen.

art. 10. De pachters zullen zich uitsluitend van zout voorzien, uit 's Gouvernements voorraad, en zal het Gouvernement voor de inwendige consumptie van de ressorten van de pachters, geen zout verkoopen dan aan de pachters. Deze laatste restrictie is echter niet van toepassing op den pachter van de vischmarkt, die bij voortdoring door het Gouvernement van het benodigde zout zal worden voorzien.

art. 11. De voorraad zout, welke zich in 's Gouvernements verkooppakhuisen bevindt, zal dadelijk door den pachter moeten worden overgenomen tegen f 6 per pikol.

art. 12. Het Gouvernement zal voortgaan met het zout voor 's Lands rekening uit hoofd-depôts te doen aanvoeren, wanneer de pachters het onmiddellijk zullen ontvangen, in de thans bestaande verkooppakhuisen te Batavia, en te Buitenzorg, die hun gedurende den pachtijd zonder eenige huur, in gebruik worden afgestaan, onder verpligting nogtans, om dezelve in goeden staat te onderhouden, en na het eindigen van den pachtijd zoodanig over te geven.

art. 13. De pachter blijft verantwoordelijk voor het zoodanig ontvangen zout, en is verpligt daarvoor borgens te stellen.

art. 14. Op de in de pakhuisen bij het eindigen van den pachtijd aanwezige hoeveelheid zout, meerder dan door den pachter voor het debiet was aangenomen, zal hem hij de terug gawe aan het Gouvernement of bij de overgave van eenen nieuwen pachter, eene spillagie van drie ten honderd worden te goed gedaan.

Het zout van den pachter, hetwelk alsdan nog overblijft, mag niet worden overgenomen, en zal door het Gouvernement of door den volgende pachter worden overgenomen, tegen f 6 per pikol, wel te verstaan voor zoo ver die restanten niet bestaan zijn, door een minder debiet dan het bepaalde minimum; terwijl de pachter geen zout vermag over te houden, hetwelk een gedeelte uitmaakt van gemeld minimum.

art. 15. De pachter mag geen zout, naar plaatsen buiten het ressort zijner pacht gelegen, vervoeren, op verbeurte eener boete van duizend guldens, voor ieder overtreding; alleen zal het aan den pachter of pachters in de afdeelingen Batavia en Buitenzorg geoorloofd zijn, zout tegen den hiervoren bepaalden prijs in de residentie Bantam te verkoopen, doch wordt daarentegen de invoer van zout in de ressorten van den bedoelden pachter of pachters verboden; zullende den overtreder behalven de confiscatie eene pdenaliteit worden opgelegd van f 6 per pikol, onverschillig of de invoer over land of over zee geschiedt.

art. 16. Het is aan ieder vrijgelaten om zout te koopen, bij welken pachter of onderpachter als hij zal verkiezen, hij is niet blootgesteld aan confiscatie noch aanhaling, en is onbegroot aan eenige formaliteiten gehouden; alleen zal die geen, welke vijf pikols of eene grotere hoeveelheid zout vervoert of bezit van bewijs moeten voorzien tijds van den pachter of onderpachter, bij wien het zout gekocht is.

art. 17. De pachter mag geen zout verkoopen op credit, noch op andere verbindtenissen voor nader te leveren goederen of producten; zullende niet alleen op dergelijke pretentien geen recht mogen worden gedaan, maar de pachter daaraanboven nog telkens verbeuren eene boete van vijf honderd guldens.

art. 18. De pachter zal het zout ontvangen en vervolgen weder afvoeren en debiteren met behoorlijk geijkte tinnen, welke dagelijks zullen kunnen worden nagezien, en indien bij deselve enig tekort of bedrog ontdekt wordt, zal de pachter telkens verbeuren eene boete van vijf honderd guldens.

art. 19. De pachter is verpligt alle verstrekkings van zout, welke Gouvernementswege, in natura moeten geschieden, aan de land en zee magt, hospitalen, gevangene-

men, kettingsgangers, bannelingen, enz, kosteloos te leveren ter plaatse, waar zulks benoodigd mogt zijn, voor hem in betaling zal worden gevalideerd acht den per pikol.

art. 20. De pachter zal verpligt zijn om aan de de van de zuivere winsten, welke de zoutpacht zal leveren, een tiende gedeelte uittekeeren; dien tengeze zal aan het Gouvernement van deze administratie allen tijde opening en inzage moeten worden gegeven, zullende de pachter tot dat einde verpligt zijn, bepaalde boeken te houden.

art. 21. De pachter is verantwoordelijk voor alle overtredingen dezer voorwaarden, door zijne onderpachters of bedienden, en is aansprakelijk voor de voldoening door hem wegens overtredingen te verbeuren boeten.

Al de boeten bij deze pachtvoorwaarden vermeld, mede het zuiver bedrag van geconfisceerd zout, worden verdeeld zoo als voor de pachten is het algemeen vastgesteld, met dien verstande dat den pachter deel zal worden toegekend, in de boeten en confiscaties welke hij of de zijnen zoude kunnen komen te incasseren; zullende in die gevallen, de aanbrenger $\frac{2}{3}$ der boeten en confiscaties genieten.

art. 22. Wanneer de pachter het zout uit zijne pakhuisen voor hooger prijs verkoopt of door zijne onderpachters laat verkoopen, dan voor f 8 de pikol, behalven, zoo als bij art. 3 is bepaald, zal hij verbeuren eene boete van vijf honderd guldens.

art. 23. De pachtijd zal loopen van 1 januarij tot met ultimo december 1830.

art. 24. De pachter is wijders onderworpen aan de bepalingen voorkomende bij de algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, 13 december 1829.
De Minister van Staat, Kommissaris van Raad over Nederlandsch Indie,
Ld. Burggraaf DU BUS DE GISGOU.

De ondergeteekende maakt wijders bekend, dat hij sluit van den Minister van Staat, Kommissaris van Batavia, waarbij deze voorwaarden zijn goedgekeurd, in een gend nummer van de Javasche Courant, in deszelfs heele zal worden gepubliceerd.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne inschrijvingen billetten vóór of op den dag der verpachting aan den ondergeteekende in te dienen, en op den dag der verpachting tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden.

Den Directeur van 's Lands Provisorie en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 4den december 1829.
J. C. REIJNSTRA.

Op zaterdag den 19den december aanstaand, zal het lokaal der Beurs te Batavia, voordemiddags te 11 uur voor Gouvernements rekening worden verkocht, partij van 147 staafjes en een stukje Totoks en Goro's goud, wegende 1467 $\frac{1}{2}$ realen en gewaardeerd van tot 17 karaat. De veiling zal plaats hebben bij een keld staafje en bij het reaal, als naar gewoonte. De veiling moet vooraf geschieden en wel binnen 10 dagen zilver geld benevens het vendu-salaris.

De directeur van 's lands provisorie en civiele magazijnen,
Batavia, den 11den december 1829.
J. C. REIJNSTRA.

Benoodigd scheepsruimte voor den overvoer van naar Banjerassing, van gelden, goederen, enz, voor rekening van het Gouvernement.

De Directeur van 's Lands Provisorie en Civiele Magazijnen,
Batavia, den 7den dec. 1829.
J. C. REIJNSTRA.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen daartoe geautoriseerd zijnde, maakt bij deze bekend, dat de heffing der tollens aan de Kolkslais bij de kar Tankee, voor het jaar 1830, niet zal worden verpacht, maar dat die heffing met primo januarij aanstaand, wege het Gouvernement zal geschieden, naar volgend zelfde tarief en dezelfde bepalingen, als bij de geconfisceerde en in de courant van den 10den dezer, bekend maakte voorwaarden, voorkomen.

Batavia, den 11den december 1829.
De Directeur voornamelijk,
J. KRUSEMANN.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen bij deze, voorloopig aan de gemeente bekend, dat de toptafels of de pho en topho en andere spelen te Batavia over het jaar 1830, in het openbaar zullen worden geveild en verpacht, te gelijk met al de overige spelen, op dinsdag den 22sten dezer, en zulks nader bekend te maken voorwaarden, welke aldaar kantore van den Hoofd-baljuw, voor de gegadigden te zien zullen liggen.

Batavia, den 11den december 1829.
De Directeur voornamelijk,
J. KRUSEMANN.

resident van Samarang zal, onder nadere goedkenning van het Gouvernement, op zaterdag den 26sten dezes nu aanstaanden, des morgens ten 9 ure, op het stadshuis openbaar aan den minsteischende uitbesteden: de vervaardigen en plaatsen aan de monding van de rivier te Samarang van een lantaarnpaal, naar volgend bestek en de conditien, die van heden af ter visie van gegadigden, ten kantore van den ingenieur van den staat en 's lands civiele gebouwen.

De Resident voornoemd.
P. LE CLERCQ.

den dec. 1829.

- Gouvernement voor den dienst van het jaar 1830 residentie, naar eene calculatieve begrooting bevestigende:
- 10 kannen inlandsche azijn.
 - 10 vaders brandhoet a 18 voeten, langs 4 voet hoog en 3 voeten diep.
 - 10 bottels melk.
 - 10 ponden meel.
 - 10 ponden reuzel.
 - 10 portien groenten voor officieren.
 - 10 dito dito voor manschappen.
 - 10 dito dito voor inlanders.
 - 10 dito kerriekruid.
 - 10 stuks eieren van hoenders.
 - 10 pond. kaarsen, de ordinaire groote 7 a 8 in een pd.
 - 10 dito versche vruchten.
 - 10 bottels soja.
 - 10 stuks volwassen hoenders.
 - 10 bottels limbensap.
 - 10 ponden specerijen.
 - 10 dito dingdeng.
 - 10 dito suiker.
 - 10 dito thee.
 - 10 dito hardbrood.
 - 10 kannen jarkolie

Zoo als bepaald is bij besluit van Z. E. de K. G. dd. 28 maart 1828 no. 15, staatsblad no. 23.

noodigt de ondergeteekende Resident aan het Hof te Djokarta, krachtens daartoe bekomen autorisatie, gegadigden voor deze leverantie uit, hunne biljetten in te schrijven, voor of op den 21sten december aanstaande, verzoeken met bekendstelling op het openbare plein en woonplaats, aan hem intezenden, op den dag des morgens te 11 ure, de gegadigden te uitgenoodigd de nadere opveiling in persoon, of bij behoorlijk aangestelde gemagtigden te komen, waar van den uitslag, alvorens de definitieve uitspraak zal plaats hebben, aan 's Gouvernements goedkeuring zal onderworpen worden.

Speciale conditien, waarop deze uitbesteding gesloten zal, liggen van heden af, ter lezing voor de gegadigden, ten bureele van den ondergeteekende; de ten kantore van den fungerenden onder-inspecteur militaire administratie alhier.

De ondergeteekende eeniglijk de gegadigden indachtig gemaakt, dat de begrootingen der in den hoofde dezes opgegeven hoeveelheden, eeniglijk aan de gegadigden worden voorgemaakt, ten einde zich een denkbeeld van de omvang der leverantie te kunnen vormen, zonder dat het Gouvernement daardoor in de verplichting komt of kunnen komen, deze bepaalde hoeveelheden te de aannemers in ontvang te nemen.

De Resident van het Hof te Djokarta, Bij afwezenheid.
De Secretaris,
D. G. VAN TELLINGEN.

Djokarta, den dec. 1829.

De Resident voornoemd,
O. HOLMBERG DE BECKFELT.

den 24den december 1829.

belasting der verponding zal in deze residentie, den eersten termijn van het jaar 1830, moeten worden voldaan voor het einde van de maand juni aanstaande, wel bij de ondercollecteurs der landelijke inkomende de afdeelingen Japara, Koedoos, Pattie en Joana, voor zijne afdeeling.

belastingsschuldigen worden, voor zoo veel noodig, in kennis met de bekendmaking deswege op den 1sten december gedaan, en ook voorkomende in de jayasche boeken van dit jaar, nos. 70 en 71, herinnerd, dat de

betaling over den tweeden termijn van dit loopende jaar onder den laatsten dezer loopende maand vervallen is.

De Resident van Japara en Joana
DE VOGEL.

Japara, den 1sten december 1829.

V A S T G E S T E L D E P R I Z E N.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Tarwen brood de 14 oncen.	"	25	"	30	"	35
Varkens-vleesch het katje.	"	26	"	40	"	36
Ossen-vleesch het pond.	"	20	"	20	"	18

M A R K T P R I J Z E N.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Klapper - olie per fakker of 33 bottels	8	30	7	20	4	70
Idem per bottel	"	35	"	25	"	"
Katjang - olie per fakker	6	60	4	24	4	35
Idem per bottel	"	25	"	15	"	"
Dempel - olie per pikal	"	"	35	"	19	"
Rijst per kojang	100	"	110	"	80	"
Idem per gantang	"	45	"	30	"	19
Koffij per kojang	"	"	"	"	600	"
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	14	50	18	"	11	"
					2	"
					12	"

E D I C T A L E C I T A T I E N.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. P. C. Ardesch, advokaat voor en van wege den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende de boedels van wijlen J. F. Arnold, in leyen koopman, D. H. ten Cate van Loo en J. A. Bergers, in leven ambtenaren, en den Chinees Tan Hoko, in leyen koopman te Buitenzorg, hebben verleend het tweede default en eene derde citatie, om *ex superabundanti* te zien dienen van intendit, en bepaald den dag van regten tegen den 21sten januarij 1830.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende, deurwaarder en gezworen exploitateur bij gemelden raad, voor de derde maal dagvaar alle bekenden en onbekenden, die enig recht, actie of pretentie, op en tegen de voornoemde boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 21sten januarij 1830, des morgens ten acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter rolle van meergemelden raad, ten einde te zien dienen van intendit, met de noodige verificatien daartoe specterende.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puje van het raadhuis te Batavia, den 14den december 1829.

De deurwaarder voorn.
SCHOUTEN.

—Prodeo.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. P. C. Ardesch, advokaat voor en van wege den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende de boedels van E. Walter, gewezen directeur van het militaire hospitaal te Djokarta, A. C. Dolsma, schoolonderwijzer en A. Weerman, in leven ambtenaar, hebben verleend het tweede default en eene derde citatie, om *ex superabundanti* te zien dienen van intendit, en bepaald den dag van regten den 21sten januarij 1830.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende, deurwaarder en gezworen exploitateur bij gemelden raad, voor de derde maal dagvaar alle bekenden en onbekenden, die enig recht, actie of pretentie, op en tegen de voornoemde boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 21sten januarij 1830, des morgens om acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter rolle van meergemelden raad, ten einde te zien dienen van intendit, met de noodige verificatien daartoe specterende.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puje van het raadhuis te Batavia, den 14den december 1829.

De deurwaarder voorn.
SCHOUTEN.

—Alzoo de Raad van Justitie te Soerabaya, aan C. J. van Koetsveld du Crocq, voor en van wege de wees- en boedelkamer aldaar, als administrerende de insolvente boedels van wijlen G. F. W. Stutzner W. Offers, heeft verleend, het eerste default en eene tweede citatie bij edicte *ad valens curiae*, en den dag van regten daartoe bepaald heeft op woensdag den 21sten januarij 1830

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaar alle bekende en onbekende pretendentes, die eenig regt, actie of pretentie, ten lasten van voorschreven boedels vernemen te hebben, om op woensdag die zijn zal den 2osten januarij 1830, des morgens ten half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareren dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren en hunne vermeende actie en pretentie alsnog te institueren, en voorts te procederen tot het *judicium preferentiae et concurrentiae*.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaja, den 7den december 1829.

De eerste deurw. en gekw. exploitateur voornoemd.

D. SWART.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Te koop bij *Forestier en Co.*, touwwerken, kabel, Hodgson pale op vaten en flesschen, amerikaansche zeep, spermacetic kaarsen, goud en zilver galon, goudstof, goezakken, chateau margaux, lasitte, lionelle en andere fransche wijnen, engelsch claret.

—Op dinsdag den 22sten december 1829, zal door de boedelkamer alhier, als administrerende den boedel van wijlen den chinees *Han Libsing*, publiek worden verkocht, de helft van een huis en erf, staande en gelegen in het chineesche kamp alhier, de helft van een steenen huis en erf, mede staande in het chineesche kamp alhier, met het front naar het oosten; alsmede een huis en erf, staande en gelegen als boven, met het front naar de oostzijde.

Namens de boedelkamer.

De Secretaris,
OOSTHOEK.

Soerabaja,

den 5den december 1829.

—Verkoop op regterlijk gezag. Zal door den vendu-meester te Rembang, en ten bijwezen van den ondergeteekende, krachtens het vonnis van den landraad te Rembang dato 26sten maart ll., voor en ten behoeve van *P. C. Spits*, op uingsdag den 29sten dezer worden verkocht.

Eene zeker onvoltooide brik, lang van de kiel 69, oversteven 79, breed 22, diep 12 voeten, groot c. c. 100 kogans, liggende op stapel, in de dessa Tambakbojo, onder Rembang, toefhoorende aan den chinees *Van Sewa*.

Iemand eenig regt, actie of toezegging omtrent dien verkoop hebbende, make het mij ondergeteekende bekend.

Rembang, den 8sten dec. 1829.

De waarnemend exploitateur,
J. AGERBEEK.

—Op zaterdag den 19den december zullen nog worden verkocht, voor rekening des boedels wijlen *J. Wright*, de vastigheden nos. 1 en 2, vermeld in de couranten no. 129 en 130, en zulks in een koop; de slavinne *Noressa*, van Bima, huismeid en kokkin; idem *Rosetta*, van Ternate, kindermeid; de slaaf *Tjintjay* of *Ketjiel* van Boegies, complete huisjongen; idem *Basie* van Boegies, koetsier met zijn zoonjes *Kemio* van Samarang, *Rabin* van dito, *Vrydag* van dito.

—Op den 18den dezer zal te Tangerang vendutie worden gehouden van padie en katjang.

—Morgen, op vendutie bij gebroeders *Eilbracht*, zal nog verkocht worden, een partijje excellente europesche gedroogde gezoute visch.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

C. D. VERKOUTEREN,

met

W. J. CLAUS,

Batavia, 13 december 1829.

GEBORTEEN.

Heden verlost van een zoon, de echtgenoot van
W. J. BROUWER.

Weltevreden, 20 december 1829.

Heden beviel van een zoon, de geliefde echtgenoot van
OLIVÉ.

Soerabaja, den 4den december 1829.

Heden verlost van een zoon, *Anna Margarethe Fredrika Rendorff*, echtgenoot van

Soerabaja, den 7den dec. 1829.
PENNING NIEUWLAND.

Heden is van een zoon befallen, *L. Neubronner*, echtgenoot van
Mr. S. VAN DER TUUK.

Soerabaja, den 1den dec. 1829.

—Op den 3den maart jl. beviel te Nijmegen gelukkig van een zoon *Anna Josephina Carolina Beeckers van Nissem*, geliefde echtgenoot van

L. Sijthoff van Kervel.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot onze bittere droefheid, de zoon *Gustaaf Adolff Ferdinand*, in wiens wij ons slechts twee maanden en zes dagen verheugen.

Passaroeang,
27 november.

F. J. VAN STRALEN
J. C. HEDRICH.

—Op heden overleed ons geliefd dochtertje.

C. S. BECHSCH
S. M. BECHSCH

Indramajoe,
den 1sten dec. 1829.

geb. van der

—Heden 13 december 1829 overleed op Rijn vrouw *F. I. Von Gutzlaff*, geboren van *Garlin*.

Die iets van derzelve nalatenschap te vorderen daaraan verschuldigd is, gelieve daarvan aangave te doen, voor ultimo januarij 1830, aan de taire executeuren.

L. HEUKEVLI
F. VON GUTZ

NAGELATEN BOEDEL.

De desolote boedelkamer te Samarang roept krachtens dispositie van den raad van justitie alhier 18 en 25 november jl., elk en een iegelijk op, die vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan solaat verklaarde boedels van wijlen *Christiaan Jan Heudeker* en den arabier *Sech Achmat Abdul Galik Bin Wabar*, om daarvan binnen zes gerekend van heden, aangifte of betaling te de secretarie van gemelde kamer.

Namens dezel

Bij indispositie van den sec

Samarang,
2 december 1829.

De Boekhou
CLARENBA

—De boedelkamer te Samarang roept bij deze elk iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan verschuldigd is aan den boedel van wijlen den arabier *Rasit Bin Alie*, daarvan aangifte of betaling te binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens dezel

Bij indispositie van den sec

Samarang,
den 2den december 1829.

De Boekhou
CLARENBA

VERTREKKENDE PERSONEN.

R. W. Stafford verlaat Java.
—De op zijn verzoek gepensioneerde chirurgijn klasse *W. Ammon* repatrieert.
—De weduwe wijlen den heer *John Wright* verlaat Java.
—*R. Boyd* verlaat Java.
—De kolonel der genie *F. D. Cochius* repatrieert.
—*J. G. Goldman* vertrekt naar Samarang, de heer *de Nij* is zijn gemagtigde.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De ondergeteekenden, onderpachters voor de pacht in de 1ste groote afdeeling, voor het loopen vermittigen bij deze, dat zij mede voor gemelde voor 1830, (daaronder alsnu de Lampongs gerekten) ben gecontracteerd.

Aanbiedingen voor de onderafdeelingen van heden zullen, tot en met den 21sten dezer, ten hunner worden ontvangen, alwaar de voorwaarden te vinden liggen.

THO. BAIN

Batavia, 11 december 1829.
—De ondergeteekende ontslaat bij deze den heer *Boesel*, als generale gemagtigde.

Batavia, 11 december 1829.
PAULUS AB

—Te huur of te koop een huis en tuin, gelegen Meester-Cornelis, te bevragen bij

WOLFF

—*St. Nicolaas* kan, alvorens van hier naar Rotterdam te keeren, niet nalaten, aan zijne vrienden, de societeit *de Harmonie*, zijnen welmeenenden dank te uigen, voor het goede onthaal, op laatsleden avond, bij hen genoten, en voor de gereede en medewerking, ter zijner feestviering betoond.

St. Nicolaas neemt deze gelegenheid te baat, en zonen, aan dewelke hij eenige costumplaatjes, mozigten, costumes, wapens, enz., mogt geleend zeer vriendelijk uit te nodigen, die wel aan hem len terugbezorgen, ten huize van *Polichinet*, op alwaar hij gelogeerd is.

Als vermaagschap met *Melpomeen*, doet *St. Nicolaas* ook hetzelfde verzoek, voor de zoodanige als uit de *garde-robe* van het tooneel zijn geleend, die aan den heer *F. Butin Bik* terug te brengen ten einde zoo doende te zorgen, dat niets verloren gaat.
Rijswijk, den 14den dec 1829.

Te BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.